

Ved lovændringen i 1997 adskiltes bestyrelsen og direktionen, og fonden fik mulighed for indtil 1. juli 2006 at anvende op til halvdelen af fondens oprindelige grundkapital i faste priser til uddeling.

Lov om Danmarks Grundforskningsfond skal revideres senest i folketingssamlingen 2002/2003.

Danmarks Grundforskningsfonds rolle

Grundforskningsfonden har til formål at styrke Danmarks forskningsmæssige udviklingsevne ved finansiering af enestående forskning på internationalt niveau. Grundforskningsfonden blev dannet i 1991 og har i perioden frem til og med 2001 uddelt eller forpligtet sig til at uddele ca. 2,4 mia. kr. til »Centres of Excellence«. Disse centre er udvalgt efter en international ekspertvurdering og er ikke begrænset til at ligge inden for særlige fagområder. Centrene er genstand for en fornyet international evaluering ved udløbet af hver længerevarende bevillingsperiode.

I forbindelse med ændringen af lov om Danmarks Grundforskningsfond i december 1997 fik fonden adgang til frem til 2006 at anvende op til halvdelen af grundkapitalen i faste priser med henblik på at kunne uddele op til 216 mio. kr. årligt (2001-priser). Grundkapitalen skal i 2006 mindst udgøre ca. 1,2 mia. kr. (2001 priser). Fondens kan efter gældende lov ikke give tilsagn efter medio 2006.

Danmarks Grundforskningsfond spiller en central rolle for opbygningen af grundforskningsmiljøer af meget høj international klasse. En fortsættelse af de aktiviteter grundforskningsfonden udfører, er således helt i tråd med regeringens bestræbelser på at sikre kvalitet i forskningen. Ifølge lovforslaget skal fonden videreføres med visse ændringer, idet denne lovændring skal modernisere fondens grundlag og sikre sammenhæng til det forskningsrådgivende system, universiteter, sektorforskning og innovationsområdet.

C. Lovforslaget

Der ændres ikke med lovforslaget ved det forhold, at Danmarks Grundforskningsfond er en selvstændig fond med en bestyrelse på ni medlemmer udpeget af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling. Danmarks Grundforskningsfond er den eneste fond med egen grundkapital i det samlede forskningsråds-system.

Med forslaget integreres Danmarks Grundforskningsfond yderligere i det forskningsrådgivende system, i og med at bestyrelsesformanden bliver medlem af Koordinationsudvalget i det forskningsrådgivende system. Endvidere deltager den administrative leder for Danmarks Grundforskningsfond som obser-

vator i Koordinationsudvalgets møder. Koordinationsudvalget får til opgave at fremme samarbejdet og den gensidige orientering om aktiviteter i det forskningsrådgivende system. Koordinationsudvalget skal derudover overtage de opgaver med rådgivning i forbindelse med forskeruddannelsesinitiativer, som hidtil har været varetaget af Forskeruddannelsesrådet.

Danmarks Grundforskningsfond har til opgave at støtte større forskningsaktiviteter baseret på forskernes egne idéer. Fonden skal bidrage til »Centres of Excellence« ved store satsninger og opbygning af forskermiljøer omkring komplekse problemstillinger, for eksempel i grænselandet mellem etablerede fagmiljøer og institutioner.

Det indgår i den politiske aftale mellem regeringen og Folketingets partier, at fondens mulighed for at indgå samarbejde med private fonde og virksomheder om etablering af forskningsmiljøer af høj kvalitet skal styrkes. Fonden skal således aktivt opsøge og udnytte mulighederne for samarbejde med private fonde og virksomheder om etablering og finansiering af forskningscentre af høj kvalitet.

Det er endvidere hensigten, at fonden i særlige tilfælde uden for landets grænser, eventuelt i samarbejde med private fonde og virksomheder, kan yde økonomisk støtte til opbygning af fælles laboratorier eller lignende rammer for forskningsaktiviteter i internationale forskningsmiljøer sammen med de institutioner, som råder over den stærkeste forskningsekspertise i verden inden for felter af central betydning for dansk forskning, når det tjener fondens formål bedst.

Herudover foreslås, som led i udmøntningen af den politiske aftale, at der i højere grad end i dag knyttes forskeruddannelse til de centre, som fonden finansierer.

En afgørende forudsætning for at kunne varetage forskeruddannelse af høj kvalitet er, at der er et stærkt og velfungerende forskningsmiljø med en tilstrækkelig vejlederkapacitet. Specielt inden for de naturvidenskabelige, sundhedsvidenskabelige og teknisk videnskabelige discipliner vil vejledningen i et ikke ubetydeligt omfang med fordel kunne gives af grupper af post.doc.'s kombineret med en ansvarlig hovedvejleder på seniorniveau.

Grundforskningsfondens eksisterende »Centres of Excellence« er derfor blandt de forskningsmiljøer, hvor man relativt hurtigt kan øge forskeruddannelseskapaciteten, idet forskningsmiljøerne kvalitetsmæssigt er evalueret til at være på højt internationalt niveau. Forskeruddannelsesaktiviteterne knyttet til fondens forskningscentre bør derfor søges styrket, der hvor det er samfundsmæssigt relevant, og der hvor